

การดำรงพันธุ์ของสัตว์

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงพันธุ์ของสัตว์
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชุดที่ 1 การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

จัดทำโดย
นางสุกัญญาณี สารชัย
ครู วิทยฐานะ ครุชำนาญการ

โรงเรียนโคกล่ามวิทยา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้ และการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับ ระดับชั้น โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงพันธุ์ของสัตว์ เป็นเนื้อหาในสาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทาง พันธุกรรม วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต

ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงพันธุ์ ของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ คงจะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ซึ่งครูมีภารกิจ หรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายมากมายจากการจัดการเรียนการสอนปกติ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

นางสุกัญญาณี สารชัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครู	1
คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน	3
คู่มือครู	4
มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม	9
จุดประสงค์การเรียนรู้	10
แบบทดสอบก่อนเรียน	11
ใบคำสั่ง	14
ใบเนื้อหา	15
ใบกิจกรรม	17
ใบเฉลยกิจกรรม	19
แบบทดสอบหลังเรียน	20
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	23
กระดาษคำตอบ	24
แบบบันทึกคะแนน	25
บรรณานุกรม	26

คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครู

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงพันธุ์ของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ ครูควรเตรียมความพร้อมและปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

1. ครูเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม ดังนี้
  - 1.1 ชุดกิจกรรมตามจำนวนนักเรียน
  - 1.2 สื่อการสอนต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรม
2. ครูจัดชั้นเรียนและจัดวางสื่อการสอนให้เหมาะสม
3. ครูศึกษาเนื้อหาที่ต้องสอนให้ละเอียดพอสมควร และศึกษาชุดกิจกรรมให้รอบคอบ
4. ก่อนสอนครูต้องเตรียมชุดกิจกรรมไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อยและให้เพียงพอกับที่นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะได้รับคนละ 1 ชุด ยกเว้นแต่สื่อการสอนที่ต้องใช้ร่วมกันในกลุ่ม
5. ก่อนสอนครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ตรวจสอบแบบทดสอบ พร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. เตรียมแบบฝึกปฏิบัติสำหรับนักเรียนทุกคน
7. ก่อนสอนครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรม (ดูคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน)

8. การสอนแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ตามกระบวนการสืบเสาะหา
ความรู้

8.1 ชั้นสร้างความสนใจ

8.2 ชั้นสำรวจและค้นหา

8.3 ชั้นอธิบายและลงข้อสรุป

8.4 ชั้นขยายความรู้

8.5 ชั้นประเมิน

9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องเดินดูการทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใด หรือกลุ่มใดมีปัญหา ครูควรจะไปให้ความช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย

10. หลังจากการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ
หลังเรียน

11. หลังจากนักเรียนได้เรียนเนื้อหาทุกชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบของนักเรียนไว้ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม และความก้าวหน้าของการเรียน

คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงพันธุ์ของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนด้วยความซื่อสัตย์และตั้งใจ ดังนี้

1. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำชุดกิจกรรม
2. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนประจำชุดกิจกรรมแต่ละชุด
3. อ่านบัตรคำสั่ง และปฏิบัติตามคำสั่งที่ละขั้นตอนอย่างระมัดระวัง
4. พยายามตอบคำถาม หรืออธิบายอย่างสุดความสามารถ
คำถามที่มีปรากฏไว้ในชุดกิจกรรมไม่ใช่ข้อสอบ แต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้
5. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงาน ไม่รบกวนผู้อื่น และไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง
6. หลังจากปฏิบัติกิจกรรมเสร็จ ให้เก็บบัตร สื่ออุปกรณ์เข้าที่เดิมให้เรียบร้อย หากมีสิ่งใดชำรุด สูญหาย ต้องรีบแจ้งให้ครูทราบทันที
7. ทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำชุดกิจกรรมแต่ละชุด
8. นักเรียนต้องใช้ชุดกิจกรรมอย่างระมัดระวัง

คู่มือครู

คู่มือครูนี้ใช้สำหรับประกอบการจัดกิจกรรมใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงพันธุ์ของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พร้อมกระดาษคำตอบ

2. ชุดกิจกรรม จัดเป็นชุดการเรียนรู้ 8 ชุด แต่ละชุดมีส่วนประกอบ ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดที่ 2 เรื่อง การปฏิสนธิ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดที่ 3 เรื่อง การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดที่ 4 เรื่อง วัฏจักรชีวิตของสัตว์ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

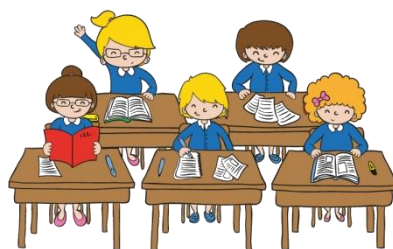

ชุดที่ 5 เรื่อง การขยายพันธุ์สัตว์ ประกอบด้วย แบบทดสอบ
ก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบ
หลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดที่ 6 เรื่อง พฤติกรรมสัตว์ ประกอบด้วย แบบทดสอบ
ก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบ
หลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดที่ 7 เรื่อง ความหลากหลายของพันธุ์สัตว์ ประกอบด้วย
แบบทดสอบก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม
แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดที่ 8 เรื่อง การจำแนกกลุ่มสัตว์ ประกอบด้วย
แบบทดสอบก่อนเรียน ใบคำสั่ง ใบเนื้อหา ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม
แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

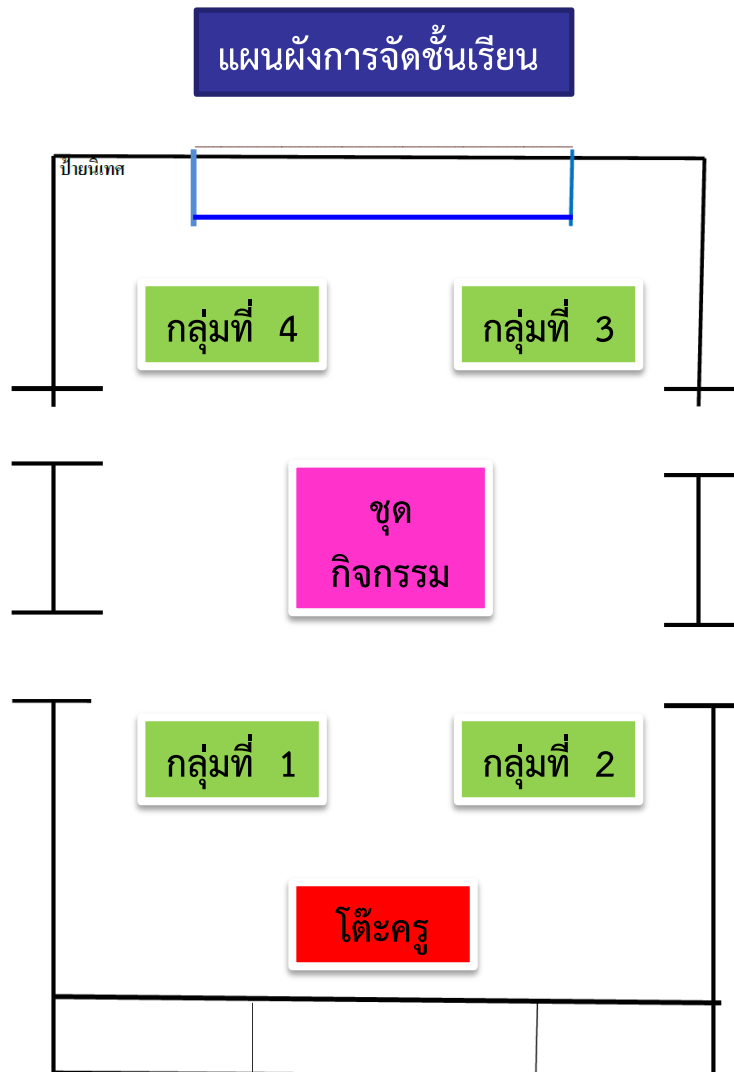

3. การจัดชั้นเรียน

ในการจัดการชั้นเรียนขณะที่ใช้ชุดกิจกรรม นักเรียนจะทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม จำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับนักเรียนในชั้น ดังแผนผังข้างล่าง เมื่อทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนจะต้องแยกกลุ่มและจัดห้องทำการสอบเป็นรายบุคคล

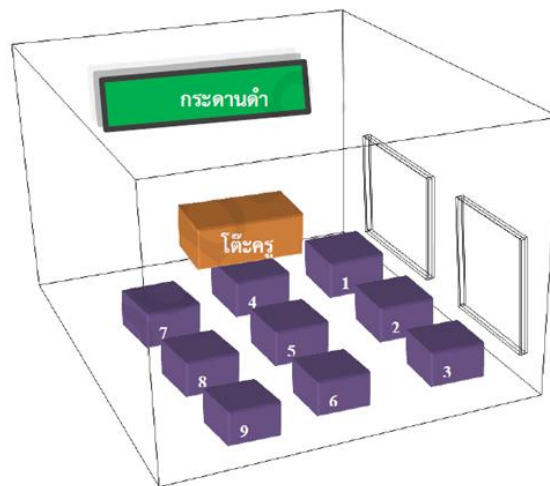
4. การประเมินผล

4.1 ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

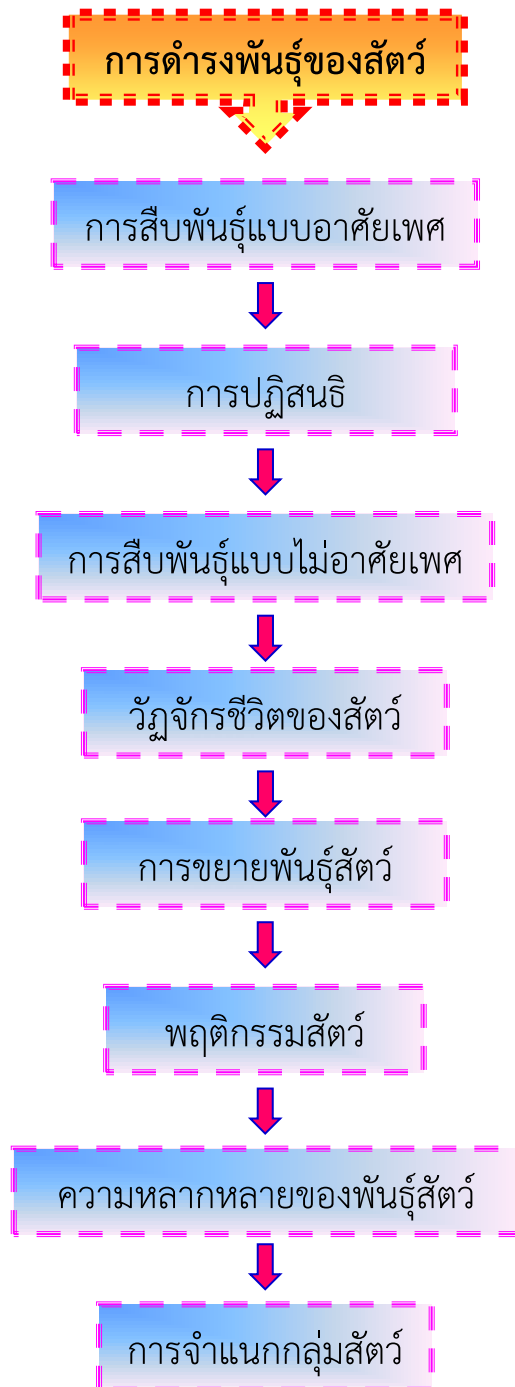
4.2 ประเมินผลจากแบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน

4.3 ประเมินผลจากงานที่มอบหมายให้ทำ

4.4 สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่ม

6. แผนภูมิลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐาน ว 1.2 เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ที่มีผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด

1. อธิบายการสืบพันธุ์และการขยายพันธุ์ของสัตว์
2. อภิปรายวัฏจักรชีวิตของสัตว์บางชนิด และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
3. จำแนกสัตว์ออกเป็นกลุ่มโดยใช้ลักษณะภายในบางลักษณะและลักษณะภายนอกเป็นเกณฑ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ชุดที่ 1
เรื่อง การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

1. สืบค้น อภิปราย และสรุปเกี่ยวกับการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศได้
2. บอกความหมายและยกตัวอย่างการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศได้

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
  2. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที
-
1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
    - ก. มีการปฏิสนธิภายในเท่านั้น
    - ข. มีการปฏิสนธิภายนอกเท่านั้น
    - ค. มีการสร้างเซลล์สืบพันธุ์และมีการปฏิสนธิภายในเท่านั้น
    - ง. มีการผสมกันระหว่างเซลล์สืบพันธุ์เพศผู้และเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย
  2. การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ จะเกิดขึ้นเมื่อใด
    - ก. เมื่อสัตว์เจริญเติบโตเต็มที่
    - ข. เมื่อสัตว์เริ่มหาอาหารเองได้
    - ค. เมื่อสัตว์ย้ายที่อยู่ใหม่
    - ง. เมื่อถึงฤดูหนาว
  3. การสืบพันธุ์ที่มีการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่ เรียกว่าอะไร
    - ก. การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ
    - ข. การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
    - ค. การสืบพันธุ์แบบปิดปกติ
    - ง. การสืบพันธุ์แบบแบ่งเซลล์

4. ข้อความต่อไปนี้ข้อใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
  - ก. สามารถสืบพันธุ์ได้ด้วยตัวเอง
  - ข. มีการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่
  - ค. ลูกที่เกิดมามีลักษณะเหมือนพ่อแม่
  - ง. ลูกที่เกิดมาต่างก็มีลักษณะเหมือนกันทั้งหมด

5. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
  - ก. อาศัยเซลล์สืบพันธุ์ของตัวผู้และตัวเมีย
  - ข. ตัวอ่อนเกิดจากการปฏิสนธิของอสุจิกับไข่
  - ค. เป็นลักษณะการสืบพันธุ์ในสัตว์ชั้นสูง
  - ง. สามารถเพิ่มจำนวนได้ด้วยตนเอง

6. ข้อใดคือลักษณะการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
  - ก. มี 3 เพศ คือ เพศผู้ เพศเมีย และเพศกะเทย
  - ข. อาศัยการแบ่งเซลล์ เพื่อเกิดเป็นตัวใหม่
  - ค. เซลล์สืบพันธุ์ตัวผู้เรียกว่าอสุจิ เซลล์สืบพันธุ์ตัวเมียเรียกว่าไข่
  - ง. ไข่ที่ได้รับการผสมกับอสุจิแล้วเรียกว่าการตั้งท้อง

7. คำกล่าวข้อใดถูกต้อง
  - ก. สัตว์ที่สืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ สามารถสร้างเซลล์สืบพันธุ์ ทั้ง 2 เพศในตัวเดียวกันได้
  - ข. สัตว์ที่สืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ ตัวผู้สามารถสร้างอสุจิ และตัวเมียสร้างไข่
  - ค. การปฏิสนธิเกิดขึ้นเมื่ออสุจิเคลื่อนที่ไปหาไข่
  - ง. อสุจิของสัตว์ตัวผู้สามารถผสมกับไข่ของสัตว์ตัวเมีย ที่เป็นสัตว์ชนิดเดียวกันเท่านั้น

8. สัตว์ในข้อใดมีการปฏิสนธิภายในร่างกาย

- ก. อีงอ่าง
- ข. ปลานิล
- ค. นก
- ง. กบ

9. สัตว์ที่ออกลูกเป็นไข่ในข้อใดออกไข่หรือวางไข่ในแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก

- ก. หอยแมลงภู่
- ข. จระเข้
- ค. เต่า
- ง. นก

10. สัตว์ประเภทใดไม่มีการปฏิสนธิภายในร่างกาย

- ก. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม
- ข. สัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบก
- ค. สัตว์เลื้อยคลาน
- ง. สัตว์ปีก

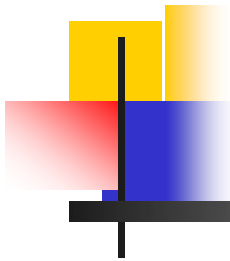

ใบคำสั่ง ชุดที่ 1

การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

-
1. เลือกประธานทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมตามคำสั่งที่กำหนด
  2. เลือกเลขานุการกลุ่มทำหน้าที่บันทึกสาระสำคัญในการทำกิจกรรม
  3. แต่ละกลุ่มดำเนินการทำกิจกรรมตามขั้นตอน
    - 3.1 ศึกษาเนื้อหาในบัตรเนื้อหา แล้วร่วมกันอภิปราย
    - 3.2 ร่วมกันทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรม
    - 3.3 ตรวจสอบคำถามของกิจกรรมจากบัตรเฉลย
    - 3.4 เก็บสื่อการสอนทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

ใบเนื้อหา ชุดที่ 1

สัตว์มีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดสามารถดำรงพันธุ์อยู่ได้ เพราะสัตว์สามารถสืบพันธุ์ได้ ทำให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น สัตว์ต่าง ๆ สามารถสืบพันธุ์ได้ 2 แบบ เช่นเดียวกับพืช คือ การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ และการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ

การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ จะเกิดขึ้นเมื่อสัตว์เจริญเติบโตเต็มที่ และมีการสร้างเซลล์สืบพันธุ์ สัตว์ตัวผู้จะสร้างเซลล์สืบพันธุ์เพศผู้ (อสุจิ) และเพศเมีย ก็จะสร้างเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย (ไข่) เมื่ออสุจิเข้าไปผสมกับไข่ จะเกิดการปฏิสนธิ ไข่ที่ได้รับการปฏิสนธิจะค่อย ๆ เจริญเติบโต กลายเป็นสัตว์ตัวใหม่ต่อไป

แหล่งที่มาของภาพ : <http://www.electron.rmutphysics.com>

การปฏิสนธิในสัตว์มี 2 แบบ คือ การปฏิสนธิภายใน และ การปฏิสนธิภายนอก

อสุจิจากสัตว์เพศผู้เข้าผสมกับไข่ซึ่งยังอยู่ในตัวของเพศเมีย เราเรียก การปฏิสนธิแบบนี้ว่า การปฏิสนธิภายใน ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม สัตว์ปีก สัตว์เลื้อยคลาน แมลง ปลาที่ออกลูกเป็นตัว เช่น ปลาเข็ม ปลาหางนกยูง ปลาฉลาม เป็นต้น

ตัวอย่างการปฏิสนธิภายใน

แหล่งที่มาของภาพ : <http://www.electron.rmutphysics.com>

ถ้ามีการผสมระหว่างไข่และตัวอสุจิภายนอกตัวของสัตว์เพศเมีย เราเรียกว่า การปฏิสนธิภายนอก ได้แก่ สัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบก ปลาต่าง ๆ และสัตว์น้ำที่ออกลูกเป็นไข่ทุกชนิด

ตัวอย่างการปฏิสนธิภายนอก

แหล่งที่มาของภาพ : <http://www.electron.rmutphysics.com>

ใบกิจกรรม ชุดที่ 1

การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

กิจกรรมที่ 1

จุดประสงค์ สืบค้น อภิปราย และสรุปเกี่ยวกับการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศได้
 คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพข้างล่างนี้ตามลำดับ แล้วตอบคำถาม

1. เมื่อกระต่ายอยู่ตัวเดียว มีลูกได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
 .....
2. นักเรียนคิดว่า กระต่ายตัวที่มาเพิ่มเป็นเพศอะไร
 ทำไมจึงคิดเช่นนั้น
 .....
3. เซลล์สืบพันธุ์เพศผู้ เรียกว่า .....
4. เซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย เรียกว่า .....

กิจกรรมที่ 2

จุดประสงค์ บอกความหมายและยกตัวอย่างการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพสัตว์ที่สืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
กลุ่มละ 5 ชนิด ไม่ให้ซ้ำกัน และตอบคำถาม

การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศคืออะไร

.....

.....

.....

ใบเฉลยกิจกรรม ชุดที่ 1

การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

แนวคำตอบ

1. ไม่ เพราะกระต่ายสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ จะเกิดการปฏิสนธิ กลายเป็นลูกกระต่ายต่อไป
2. เป็นเพศเดียวกัน เพราะไม่มีกระต่ายเพิ่มในภาพ 3 และ 4
3. เซลล์สืบพันธุ์เพศผู้ เรียกว่า อสุจิ
4. เซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย เรียกว่า ไข่

แนวคำตอบ

สัตว์ชนิดนี้ คือ ปลา สุนัข
แมว เสือ ลิง กระต่าย เต่า
โลมา วาฬ ค้างคาว งู กุ้ง

การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ คือ
การสืบพันธุ์ที่ต้องอาศัยเซลล์
สืบพันธุ์เพศผู้และเซลล์สืบพันธุ์
เพศเมียมาปฏิสนธิกัน

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
  2. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที
-
1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
    - ก. มีการปฏิสนธิภายในเท่านั้น
    - ข. มีการปฏิสนธิภายนอกเท่านั้น
    - ค. มีการสร้างเซลล์สืบพันธุ์และมีการปฏิสนธิภายในเท่านั้น
    - ง. มีการผสมกันระหว่างเซลล์สืบพันธุ์เพศผู้และเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย
  2. การสืบพันธุ์ที่มีการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่ เรียกว่าอะไร
    - ก. การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ
    - ข. การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
    - ค. การสืบพันธุ์แบบปิดปกติ
    - ง. การสืบพันธุ์แบบแบ่งเซลล์
  3. การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ จะเกิดขึ้นเมื่อใด
    - ก. เมื่อสัตว์เจริญเติบโตเต็มที่
    - ข. เมื่อสัตว์เริ่มหาอาหารเองได้
    - ค. เมื่อสัตว์ย้ายที่อยู่ใหม่
    - ง. เมื่อถึงฤดูหนาว

4. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
  - ก. อาศัยเซลล์สืบพันธุ์ของตัวผู้และตัวเมีย
  - ข. ตัวอ่อนเกิดจากการปฏิสนธิของอสุจิกับไข่
  - ค. เป็นลักษณะการสืบพันธุ์ในสัตว์ชั้นสูง
  - ง. สามารถเพิ่มจำนวนได้ด้วยตนเอง

5. ข้อความต่อไปนี้ข้อใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
  - ก. สามารถสืบพันธุ์ได้ด้วยตัวเอง
  - ข. มีการผสมกันระหว่างอสุจิกับไข่
  - ค. ลูกที่เกิดมามีลักษณะเหมือนพ่อแม่
  - ง. ลูกที่เกิดมาต่างก็มีลักษณะเหมือนกันทั้งหมด

6. คำกล่าวข้อใดถูกต้อง
  - ก. สัตว์ที่สืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ สามารถสร้างเซลล์สืบพันธุ์ ทั้ง 2 เพศในตัวเดียวกันได้
  - ข. สัตว์ที่สืบพันธุ์แบบอาศัยเพศตัวผู้สามารถสร้างอสุจิ และตัวเมียสร้างไข่
  - ค. การปฏิสนธิเกิดขึ้นเมื่ออสุจิเคลื่อนที่ไปหาไข่
  - ง. อสุจิของสัตว์ตัวผู้สามารถผสมกับไข่ของสัตว์ตัวเมีย ที่เป็นสัตว์ชนิดเดียวกันเท่านั้น

7. ข้อใดคือลักษณะการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
  - ก. มี 3 เพศ คือ เพศผู้ เพศเมีย และเพศกะเทย
  - ข. อาศัยการแบ่งเซลล์ เพื่อเกิดเป็นตัวใหม่
  - ค. เซลล์สืบพันธุ์ตัวผู้เรียกว่าอสุจิ เซลล์สืบพันธุ์ตัวเมียเรียกว่าไข่
  - ง. ไข่ที่ได้รับการผสมกับอสุจิแล้วเรียกว่าการตั้งท้อง

8. สัตว์ในข้อใดมีการปฏิสนธิภายในร่างกาย
- ก. อิงอ่าง
  - ข. ปลานิล
  - ค. นก
  - ง. กบ
9. สัตว์ประเภทใดไม่มีการปฏิสนธิภายในร่างกาย
- ก. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม
  - ข. สัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบก
  - ค. สัตว์เลื้อยคลาน
  - ง. สัตว์ปีก
10. สัตว์ที่ออกลูกเป็นไข่ในข้อใดออกไข่หรือวางไข่ในแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก
- ก. หอยแมลงภู่
  - ข. จระเข้
  - ค. เต่า
  - ง. นก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
เรื่อง การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

ก่อนเรียน

1. ง
2. ก
3. ข
4. ง
5. ง
6. ค
7. ข
8. ค
9. ก
10. ข

หลังเรียน

1. ง
2. ข
3. ก
4. ง
5. ง
6. ข
7. ค
8. ค
9. ข
10. ก

เพื่อน ๆ ต้องทำถูก
อย่างน้อย 7 ข้อนะครับ

กระดาษคำตอบ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงพันธุ์ของสัตว์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ชุดที่ 1 เรื่อง การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ

ก่อนเรียน

หลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ได้ คะแนน

ได้ คะแนน

ชื่อ..... เลขที่.....

แบบบันทึกคะแนน

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	สรุป	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
แบบทดสอบก่อนเรียน	10			
กิจกรรมที่ 1	10			
กิจกรรมที่ 2	10			
แบบทดสอบหลังเรียน	10			
รวม	40			

เกณฑ์การตรวจแบบทดสอบ
 ข้อถูกให้ 1 คะแนน ข้อผิดให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตรวจกิจกรรม

- ความถูกต้องของข้อมูล 2 คะแนน
- บันทึกการนำเสนอเป็นขั้นตอนชัดเจน 2 คะแนน
- มีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้า 2 คะแนน
- มีการวางแผนการทำงาน 2 คะแนน
- ความสะอาดเรียบร้อย 2 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์

ชื่อ..... เลขที่.....

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.
- พรทิพย์ รัตนะเวียร. คู่มือเตรียมสอบ วิทยาศาสตร์ ป. 5. กรุงเทพฯ : ไฮเอ็ดพับลิชชิง, 2544.
- มายเพริสเบรน. การดำรงพันธุ์ของสิ่งมีชีวิต. [online].
แหล่งที่เข้าถึง : <http://www.physicskrubang.com>
[1 พฤษภาคม 2560]
- วรรณทิภา รอดแรงคำ และคณะ. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ ป. 5. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2553.
- ศิริรัตน์ วงศ์ศิริ และคณะ. วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ม.ป.ป.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. หนังสือเรียน สารการเรียนรู้พื้นฐานวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2548.